

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 111/2021 van 7 juli 2021

Betreft: Adviesaanvraag met betrekking tot hoofdstuk 7 (tot wijziging van de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere produkten) van titel III van het voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (CO-A-2021-121)

Het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit"), in aanwezigheid van mevrouw Marie-Hélène Descamps en mevrouw Alexandra Jaspar, en de heren Yves-Alexandre de Montjoye, Bart Preneel en Frank Robben;

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name de artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de federale minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, de heer Frank Vandenbroucke, ontvangen op 31 mei 2021;

Gelet op de aanvullende informatie ontvangen op 28 juni 2021;

Gelet op het verslag van Alexandra Jaspar;

Brengt op 7 juli 2021 het volgende advies uit:

I. Onderwerp en context van de aanvraag

1. De federale minister van Volksgezondheid heeft het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit gevraagd met betrekking tot hoofdstuk 7 van titel III van het voorontwerp van wet houdende diverse bepalingen inzake gezondheid (hierna "het voorontwerp van wet").
2. Dat hoofdstuk wijzigt de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de gebruikers op het stuk van voedingsmiddelen en andere produkten, door artikel 6, §4, aan te passen, om met name (1) niet alleen de verkoop van tabak aan minderjarigen te verbieden, maar eveneens het aanbieden ervan, en om (2), zoals reeds het geval is voor de verkoop en het aanbieden van alcohol, de verantwoordelijke voor wiens rekening het product wordt aangeboden of verkocht eveneens strafbaar te stellen.
3. Met name artikel 59 van het voorontwerp van wet wordt voor advies voorgelegd. Dit artikel vult de controlebevoegdheden aan waarover de ambtenaren van de FOD Volksgezondheid beschikken (benoemd door de Koning om toezicht te houden op de uitvoering van de bovengenoemde wet van 1977 en van de verordeningen van de Europese Unie die onder de bevoegdheid van de FOD Volksgezondheid vallen), overeenkomstig artikel 11 van die wet van 1977, door erin te preciseren dat zij toegang hebben tot de databank van de Dienst inschrijving voertuigen (DIV) en het Rijksregister.

II. Onderzoek

4. Artikel 59 van het voorontwerp van wet wil het volgende lid aan artikel 11, § 1, van de voornoemde wet van 1977 toevoegen, in verband met de inspectiebevoegdheden van de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid:

"Zij hebben toegang tot de databank van de dienst inschrijving voertuigen (DIV) en tot het rijksregister om een persoon te kunnen identificeren waarvan zij de identiteit nodig achten te kennen. »
5. Eerst en vooral wijst de Autoriteit erop dat, in tegenstelling tot wat de afgevaardigden van de minister in het formulier voor het aanvragen van een advies vermelden, deze bepaling in ontwerp niet moet worden aangenomen om een wettelijke basis te verschaffen voor de toegang van de inspectiedienst van de FOD Volksgezondheid tot de genoemde databanken, aangezien zowel krachtens artikel 5, § 1, 1°, van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister (hierna "WRR"), als krachtens artikel 18, § 1, tweede lid, en artikel 5, 7° en 11°, van de wet van

19 mei 2010 tot oprichting van de Kruispuntbank van de Voertuigen, de FOD Volksgezondheid reeds over een toereikende wettelijke basis beschikt om toegang te vragen tot noodzakelijke en ter zake dienende gegevens in die databanken ten behoeve van zijn ambtenaren, belast met de inspectietaken bedoeld in artikel 11 van de voornoemde wet van 1977.

6. Op basis daarvan kan de FOD Volksgezondheid dus nu al vragen aan de FOD Mobiliteit om een protocolakkoord in de zin van artikel 20 van de WVG om toegang te krijgen tot de DIV, en aan de minister van Binnenlandse Zaken om een machtiging om toegang te krijgen tot het Rijksregister, overeenkomstig wat is voorzien in de WRR.
7. Volledigheidshalve wijst de Autoriteit erop dat overeenkomstig het beginsel van minimale gegevensverwerking van de AVG, enkel strikt noodzakelijke en ter zake dienende gegevens mogen worden meegedeeld aan de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid om hun taken van openbare dienstverlening uit te voeren (toezicht op de naleving van de wetgeving waarop zij de controle uitoefenen en uitvoering van de vereiste formaliteiten in de administratieve procedure waarin de voornoemde wet van 1977 voorziet). Zowel de minister van Binnenlandse Zaken als het DG Mobiliteit en Verkeersveiligheid van de FOD Mobiliteit en Vervoer zullen hierover moeten waken bij het bepalen van de gegevens die zij zullen meedelen aan de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid ter nakoming van hun verplichtingen krachtens de artikelen 5, lid 2, 24 en 25 van de AVG. Uit de informatie waarover de Autoriteit beschikt met betrekking tot de taken van de genoemde inspecteurs, blijkt dat voor hen alleen de volgende gegevens van het Rijksregister noodzakelijk zijn om de overtreders de waarschuwing en/of het voorstel tot betaling van een administratieve geldboete als bedoeld in de artikelen 11 bis en 19 van de wet van 1977, toe te zenden: hun naam en voornamen, geboortedatum, geslacht en hoofdverblijfplaats. Wat de gegevens van de DIV betreft, blijkt uit de aanvullende informatie van de afgevaardigde van de minister dat alleen de gegevens bedoeld in artikel 8 van het KB¹ van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen, noodzakelijk en ter zake dienend zijn voor het doel dat hier wordt nagestreefd, namelijk de identificatie van een overtreder van artikel 16 van de wet van 22 december 2009² dat het roken in een voertuig in aanwezigheid van een minderjarige verbiedt.
8. De Autoriteit merkt eveneens op dat ministeriële machtigingen voor toegang tot het Rijksregister in het Belgisch Staatsblad moeten worden gepubliceerd met het oog op de voorspelbaarheid en transparantie voor de betrokkenen. Wat betreft de protocollen voor de mededeling van de

---

¹ Namelijk de volgende gegevens over een natuurlijke persoon die houder is van een voertuig dat in België is ingeschreven: zijn naam, voornaam en geboortedatum, het adres van zijn hoofdverblijfplaats, van zijn voorlopige verblijfplaats of zijn tijdelijke verblijfplaats in België, zijn rijksregisternummer.

² Wet van 22 december 2009 betreffende een regeling voor rookvrije plaatsen en ter bescherming van de bevolking tegen tabaksrook.

gegevens van de DIV die overeenkomstig artikel 20 van de kaderwet zijn vastgesteld, beveelt de Autoriteit ook aan deze om dezelfde redenen in het Belgisch Staatsblad te publiceren³.

9. De Autoriteit wijst er overigens op dat, in tegenstelling tot de aanvullende informatie van de afgevaardigde van de minister, de straf bedoeld in artikel 13 van de voornoemde wet van 1977 niet van toepassing is op de inbreuk op het rookverbod in een voertuig in aanwezigheid van een minderjarige, zoals blijkt uit artikel 16 van de voornoemde wet van 22 december 2009. Omwille van de doeltreffendheid en de rechtszekerheid, moet de opsteller van het ontwerp van wet er bijgevolg voor zorgen dat het strafbare feit dat hij wil vervolgen aan de hand van de gegevens uit het Rijksregister en de DIV naar behoren wordt gesanctioneerd. Op deze manier kan het systeem van minnelijke schikkingen voor dit soort strafbare feiten correct worden toegepast, aangezien artikel 19 van de voornoemde wet van 1977 bepaalt dat de door de overtreder te betalen geldsom niet lager mag zijn dan de helft van het minimum noch hoger dan het maximum van de voor de overtreding bepaalde geldboete.
10. Voorts moet de wijziging in ontwerp van artikel 11 van de voornoemde wet van 1977 in haar huidige formulering worden geschrapt, aangezien zij tegen de AVG indruist. Zij geeft immers algemene toegang tot de twee betrokken authentieke bronnen zonder die te beperken tot de voor het beoogde doel noodzakelijke en ter zake dienende gegevens, en zij bepaalt die doeleinden niet op specifieke en nauwkeurige wijze, maar op onjuiste wijze.
11. Ten eerste zijn niet alle gegevens uit die twee databanken noodzakelijk voor de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid om hun taak van openbare dienstverlening te vervullen.
12. Ten tweede, wat betreft de doeleinden waarvoor de toegang tot die databanken noodzakelijk is, beoogt de bepaling in ontwerp de identificatie van "*een persoon waarvan zij de identiteit nodig achten te kennen*" en de memorie van toelichting preciseert in dit verband de verbalisatie van de juiste persoon of de verificatie van de leeftijd van een persoon om na te gaan of hij al dan niet minderjarig is.
13. Als antwoord op de vraag om te verduidelijken wat het doeleinde is waarvoor de opsteller van het ontwerp van wet de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid toegang tot het Rijksregister wil geven, preciseerde de afgevaardigde van de minister dat « *de raadpleging van het Rijksregister toelaat om de identiteit van de overtreder vast te stellen en dus het proces-verbaal naar de juiste overtreder te sturen. De inspectiedienst voert veel controles uit bij jongeren. Niet zelden geven*

---

³ Zie in dat verband punt 162 van advies 33/2018 van 11 april 2018 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer over het voorontwerp van wet betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens.

jongeren een onjuiste naam op (bijvoorbeeld van een vriend), een onjuiste leeftijd of een onjuist adres. » De Autoriteit wijst erop dat bij elke raadpleging van het Rijksregister vooraf een correcte identificatie van de betrokkene moet plaatsvinden over wie de gegevens in het genoemde register worden geraadpleegd, anders bestaat het risico dat men zich vergist in de persoon van wie de gegevens worden geraadpleegd en kan een verkeerde administratieve beslissing worden genomen. In het licht van de procedure van administratieve sancties die bij de voornoemde wet van 1977 wordt georganiseerd, blijkt dat het doel waarvoor de raadpleging van het Rijksregister in dit geval noodzakelijk is, het volgende is: het adres van de hoofdverblijfplaats van een overtreder raadplegen om hem de waarschuwing te sturen en/of het voorstel tot betaling van een administratieve geldboete als bedoeld in de artikelen 11 bis en 19 van de wet van 1977, toe te zenden. Wat betreft het doel van de verificatie van de leeftijd van een persoon als noodzakelijk voorafgaand aan de verbalisatie van een persoon die tabak of alcohol aan minderjarigen aanbiedt of verkoopt, kan die verificatie pas plaatsvinden na de verificatie van de identiteit van de klant aan de hand van een bewijsstuk zoals zijn identiteitskaart⁴, waarop zijn leeftijd staat; wat de raadpleging van het Rijksregister voor dit doel a priori niet noodzakelijk maakt. Indien echter uit de praktijk blijkt dat andere identiteitsdocumenten als bewijs worden gebruikt om deze personen te identificeren en dat deze documenten de geboortedatum van hun houder niet vermelden, kan dit doel van verificatie van de leeftijd van een persoon worden nagestreefd door het Rijksregister te raadplegen, op voorwaarde dat een voorafgaande zekere identificatie op basis van een bewijsdocument heeft plaatsgevonden.

14. Wat betreft het doel waarvoor de opsteller van de bepaling in ontwerp wenst dat de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid toegang krijgen tot de databank van de DIV, preciseert de memorie van toelichting dat het gaat om de identificatie van iedere persoon die voor de controle op de naleving van het rookverbod in auto's in aanwezigheid van minderjarigen nodig is. Zoals blijkt uit de aanvullende informatie van de afgevaardigde van de minister, is het doel eveneens het proberen te identificeren van eventuele niet-geïdentificeerde overtreders die met de auto wegvluchten. De Autoriteit merkt op dat indien de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid een voertuig in beweging opmerken waarvan de bestuurder dit rookverbod overtreedt, de raadpleging van de DIV op basis van de nummerplaat van het voertuig inderdaad relevant en noodzakelijk is om de overtreder te identificeren. Hetzelfde geldt voor overtreders die wegvluchten. De Autoriteit wijst er echter op dat aangezien de bestuurder van een voertuig niet noodzakelijk de eigenaar ervan is of de houder van de bij de DIV geregistreerde nummerplaat, de inspecteurs in hun proces-verbaal van de overtreding het tijdstip moeten vermelden waarop de overtreding is vastgesteld, en systematisch als bijlage bij de kennisgeving van hun waarschuwing of verzoek tot betaling van

---

⁴ Daarom is het aan de opsteller van het voorontwerp van wet om na te gaan of het huidige wettelijk kader de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid wel degelijk toestaat identiteitscontroles uit te voeren in deze omstandigheden en, indien dat niet het geval is, hierin duidelijk te voorzien.

een administratieve geldboete, een formulier moeten toevoegen waarop de in kennis gestelde persoon kan aangeven dat hij op dat tijdstip niet in het bezit was van zijn voertuig⁵.

15. Indien ten slotte de opsteller van het ontwerp zijn voornemen bevestigt artikel 11 van de voornoemde wet van 1977 te vervolledigen teneinde de voorwaarden te preciseren waaronder de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid toegang kunnen krijgen tot het Rijksregister en de DIV, moet hij dit doen met inachtneming van de AVG en het vereiste van voorspelbaarheid van de wetten die de verwerking van persoonsgegevens regelen. Hij zal aldus zijn artikel 11, § 1, laatste lid, in ontwerp van de voornoemde wet van 1977 verduidelijken overeenkomstig de bovengenoemde opmerkingen van de Autoriteit (beperking tot enkel de gegevens uit de genoemde databanken die noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van de doeleinden die uitdrukkelijk en nauwkeurig moeten worden bepaald).
16. Voorts merkt de Autoriteit op, zoals blijkt uit de verstrekte aanvullende informatie, dat geen enkele wettelijke bepaling de periode vaststelt gedurende welke de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid de persoonsgegevens bewaren die zij in het kader van de uitvoering van hun controleopdrachten verzamelen; dit moet worden verholpen.
17. De Autoriteit merkt op eigen initiatief op dat artikel 61 van het voorontwerp van wet artikel 11 bis van de voornoemde wet van 1977 aanpast om het verzenden van de waarschuwing met het proces-verbaal per aangetekende brief met ontvangstbevestiging te vervangen door het overmaken "door overhandiging ervan of verzending per post of elektronisch per e-mail".
18. Allereerst wijst de Autoriteit erop dat het begrip "overhandiging" moet worden verduidelijkt. Zoals de Autoriteit kan begrijpen, gaat het om een overhandiging in de hand; met het oog op de rechtszekerheid moet dit worden verduidelijkt.
19. Wat de verzending per e-mail van de waarschuwingen betreft, herinnert de Autoriteit eraan dat voor het verzenden van officiële berichten door de administratie, het gebruik van een e-mailadres dat in het Rijksregister is opgenomen, slechts kan plaatsvinden op vrijwillige basis onder de voorwaarden opgenomen in artikel 3, derde lid, 17°, van de WRR, en zijn KB van uitvoering van 22 mei 2017. In dat verband verwijst de Autoriteit naar de adviezen 15/2015 (punten 18 en 19) en 04/2017 van de CBPL, voorganger van de Autoriteit, waarin met name wordt gewezen op het risico van verzending naar landen die geen passend beschermingsniveau bieden, afhankelijk van

---

⁵ De Autoriteit wijst erop dat de verzending van waarschuwingen en/of verzoeken tot betaling van administratieve geldboetes, de inspectie van de FOD Volksgezondheid de gelegenheid biedt om de betrokkenen duidelijk te informeren over de verwerkingen die zij met hun gegevens uitvoert overeenkomstig de artikelen 13 en 14 van de AVG. De functionaris voor gegevensbescherming van de FOD Volksgezondheid moet betrokken worden bij het opstellen van die verplichte informatieclausules.

het type e-mailadres dat door de ontvanger wordt gebruikt. Het gebruik van de eBox⁶, met inachtneming van de voorwaarden in de wet van 27 februari 2019 inzake de elektronische uitwisseling van berichten via de eBox⁷, die eveneens het verkrijgen van de voorafgaande toestemming overeenkomstig de door de AVG⁸ vereiste criteria inhouden, verdient in dit opzicht de voorkeur. De opsteller van het voorontwerp van wet dient zijn voorgestelde wijziging van artikel 11 bis van de voornoemde wet van 1977 in die zin aan te passen.

Om deze redenen,

De Autoriteit,

Is van mening dat hoofdstuk 7 van het voorontwerp van wet dat voor advies voorligt als volgt moet worden aangepast:

1. Schrapping van de voorgestelde wijziging van artikel 11, § 1, van de bovengenoemde wet van 1977 in haar huidige formulering, omdat deze in strijd is met de AVG en het niet nodig is te voorzien in een aanvullende wettelijke basis voor de WRR en de bovengenoemde wet van 19 mei 2010 (punten 5, 6 en 10 tot en met 14);
2. Indien de opsteller van het voorontwerp van wet bevestigt dat hij het voornemen heeft de voorwaarden te preciseren voor de toegang tot het Rijksregister en de databank van de DIV door de inspectie van de FOD Volksgezondheid, toevoeging van de nodige verduidelijkingen overeenkomstig de opmerkingen in de punten 11 tot en met 15, zodat deze de vereiste voorspelbaarheid en evenredigheid hebben;
3. Toevoeging aan de voornoemde wet van 1977 van een bepaling die de periode vaststelt gedurende welke de inspecteurs van de FOD Volksgezondheid de persoonsgegevens die zij in het kader van de uitvoering van hun controleopdrachten verzamelen (punt 16);
4. Verduidelijking van het begrip "overhandiging" in artikel 11 bis van de voornoemde wet van 1977 in ontwerp (punt 18);
5. In plaats van de verwijzing naar het gebruik van e-mail voor de verzending van waarschuwingen door de inspectie van de FOD Volksgezondheid, verwijzing naar het gebruik van de eBox overeenkomstig de voornoemde wet van 27 februari 2019 met de voorafgaande en specifieke toestemming van de ontvangers (punt 19).

---

⁶ Namelijk de dienst die wordt aangeboden door de federale overheidsdienst belast met de Digitale Agenda, waarmee gebruikers elektronische berichten kunnen uitwisselen met natuurlijke personen of hun vertegenwoordigers (art. 2, 3°, van de wet van 27/02/2019).

⁷ Waaronder artikel 6 dat de administraties die de eBox gebruiken verplicht (1) de ontvangers vooraf in kennis te stellen van de te volgen procedures en de juridische gevolgen van de elektronische uitwisseling van berichten via de eBox en (2) voorafgaand aan de uitwisseling van berichten via de eBox, van de natuurlijke personen voor wie deze berichten bestemd zijn de uitdrukkelijke toestemming te krijgen, die zij te allen tijde moeten kunnen intrekken. Het spreekt voor zich dat deze toestemming moet beantwoorden aan de vereisten van de AVG.

⁸ Zie in dit verband de artikelen 4, 11° en 7 van de AVG en de richtsnoeren van het Europees Comité voor gegevensbescherming 05/2020 inzake toestemming overeenkomstig de AVG.

Herinnert eraan dat de FOD Volksgezondheid verplicht is zijn functionaris voor gegevensbescherming op gepaste wijze en tijdig te betrekken **bij alle kwesties in verband met de bescherming van persoonsgegevens** die worden gegenereerd door de verwerkingen die deze FOD moet verrichten in het kader van de uitvoering van zijn taken van openbare dienstverlening. In dit verband zal de functionaris betrokken worden bij het opstellen van de informatieclausule voor overtreders die moet worden opgenomen in de kennisgevingen die hun in het kader van een gerechtelijke procedure worden toegezonden (punt 14).

Herinnert eraan dat het beginsel van minimale gegevensverwerking van de AVG in acht moet worden genomen bij het raadplegen van authentieke bronnen van persoonsgegevens (punt 7).

Voor het Kenniscentrum

(get.) Alexandra Jaspar, Directeur